

Размишљајући у каквом расположењу српски а(нти)теисти дочекују празник Христовог рођења, нисам могао да се отмам оном поређењу са девојкама и лепим временом: колико згодне девојке једва чекале лето толико га оне *не толико згодне* доживљавају као незаслужену казну. Не било примењено, замислите да сте оснивач, власник, директор (свуда додати оно -ца)

неке наше НВО, таман сте прославили дочек Нове грегоријанске године као васколики нормални свет,

и онда вам долазе нерадни дани у виду Божића – а не можете то време провести ни у кругу најближих јер вам је ен-ве-о једина породица а запосленима сте, по сили закона, морали дати слободне дане! Од пређашњег очаја страшније је само бити у редакцији либералног (читај: другосрбијанског) медија у време кад се мора некако обележити тај рођос

– да им не кажу локални злобници
смета вам Божић а не смета вам Christmas.

Ствар је мање малигна – самим тим и лакше излечива – ако сте део неке ТВ постаје:

изабраћете неки филм с
верском тематиком

(типа:

Синови пакла, Вештице из Иствика, Црни лабуд

). Но, шта радити ако вас је судбина одвела у штампане медије

[\[1\]](#)

, како направити

Божићни додатак

а не повредити неверска осећања а(нти)теиста Србије?

Срећан Xmas: Када верујуће биће у Србији (знате то је оно брадато и нишче духом [\[2\]](#) – ако је мушко, а забрађено и нишче духом – ако је женско) око 7. јануара узме у руке лист *Данас*

, прво би се изненадило (а можда и обрадовало) кад би видело да то гласило уопште има додатак

[\[3\]](#)

посвећен Христовом рођењу. Већ сама насловна страна додатка разбија илузије и показује да је направљен у најбољој традицији онога што на Западу обележава реч *Xmas*

[4]

, што ће рећи – пиши о Божићу али не помињи Христа! Какво је стање на насловној страни, такво је и у унутрашњости прилога посвећеног ЊЕГОВОМ рођењу: Христос се помиње углавном да би се објаснило да "прослава Божића нема везе ни са изворним хришћанским покретом ни са Христовим рођењем" и "то светковање је започело кад је аутентична парадигма цркве уништена" (Златко Паковић:

Божић и сиромаштво

).

Кад сам већ кренуо из *средине*, да наставим о тексту Паковића. Како његов текст није лако препричати, јер иде од Солунског едикта из 380 после Христа (кад се "хришћанство устолочило као империјална и империјалистичка религија") преко

атеисте

Лава Толстоја ("првобитна хришћанска заједница ... инспирисала је атеисту Лава Толстоја за анархистички концепт ненасилне борбе") па све до "теологије ослобођења" ("због неминовне употребе термина блиских Марксовој теорији имали су ови теолози грдних проблема с високим клером Католичке цркве") – остаје само да се некакав увид стекне цитирањем међунаслова: Првобитна хришћанска заједница, Хришћанска револуционарност и колаборационизам, Божић и рођење Христа, Угњетени и сиромашни. Дакле и на први поглед – о свему и свачему.

Али, ако о ономе што је "водиља" извучена и у најаву текста ("владичански двори... тешко да служе томе да, по узору на Месију, епископи имају где да оперу ноге својим ученицима") можемо рећи "да, али какве то везе има са *Христовим рођењем?*", за одељак у којем се дефинише

хришћански колаборационизам

не можемо рећи ништа друго но да је отрован. Паковић цитира апостола Павла: "Свака душа да се покорава властима које владају; јер нема власти да није од Бога, а што су власти, од Бога су постављене. Тако који се супроти власти супроти се наредби Божијој; а који се супроти примиће гријех на себе."

[5]

Паковић извлачи закључак да је у овим речима наговештена "колаборација некад христолике анархистичке комуне и власти", као да никад није чуо за отпор и страдање хришћана; ако већ није хтео да се враћа до

бацања лавовима

, сигурно се сећа отпора СПЦ комунистичком режиму и (ипак) противљењу безбожничкој власти Милошевића. А ако је већ хтео да цитира Св. писмо могао је наћи и да "Богу се треба већма покоравати него људима" (Дела Ап. 5:29), а није наодмет ни тумачење св. Авве Јустина (Поповића) да овде није реч

о сарадњи

већ о

коегзистенцији

[6]

. И даље: "Власт је у начелу, у принципу од Бога. Али кад се власт одметне од Бога и иступи против Бога, онда се она претвара у насиље, и тиме престаје бити од Бога и постаје од ђавола."

[7]

Авва Јустин наводи, само
као пример,

тридесет и осам хришћанских великомученика и страдалника, између осталих цитира и ово: "Војводо, знај ово: хришћанин сам, и зато се безумном и безбожном наређењу царевом нећу покорити"

[8]

. И то је ништа друго до
колаборација

?! У крајњем случају, и кад већ Паковић помиње Толстоја, да одговорим речима Достојевског: "Кад би вам се математички доказало да је истина ван Христа, онда бисте радије пристали да останете са Христом него са истином"

[9]

и додам – кад је тако са Истином, када са њом нема
колаборације

, како код хришћана може бити
компромиса

с властима?! Даље, више је него занимљиво његово убацивање у причу о сиромаштву, богатству и "гомилању поседа" бившег епископа Артемија – не улазећи сад у ту проблематику и хвалећи Паковића што је ипак за бившег епископа рашко-призренског написао "осумњичени" – чуди мало како у отпору и црквеним и државним властима (сада) монаха Артемија није видео крунски контрапример својој тези о *колаборацији* хришћана.

(Полу)тачно и нетачно: И даље се морам бавити текстом Златка Паковића: он једини има извесну *теоријску* заснованост, с тиме да је аутор донео део недискутибилних података, али смешаних са апокрифним изјавама и интерпретацијама, у најмању руку, неутемељеним. Ево примера: недискутибилно је да се Божић почиње славити од четвртог века – нетачно је да је Никејски сабор ("у духу Христа") прогласио друга веровања јересима, јер је осуђено само аријанско учење. Аутор би желео да представи како је хришћанство искључиво, а не узима у обзир да су коегзистирале различите христологије од првих времена па до данас. И више од тога, христолошко

питање није решено ни халкидонским формулацијама.

Настављам у стилу *те* и *не-те* – тачно је да је првобитна Црква била солидарна и да су се добра сливала у заједничку "касу. Нетачно је да није постојала хијерархија и да је постојала једнакост полова. Првобитно хришћанство је наследило добар део синагогалне структуре (први хришћани су махом били Јевреји) где је заједницом управљао колектив презвитера (стараца). "Павлове" посланице говоре о управљачима цркве (епископима), док Игњатијеве (пострадао у време Трајана) о епископима, презвитерима и ђаконима.

Не постоји ни један текст који говори о избору на "привремену свештеничку функцију" коцком, нити да су жене причешћивале. Није било једнакости полова јер је "муж био глава жени", како вели Павле [\[10\]](#), и жена није могла да говори на црквеном скупу. Није било ни социјалне једнакости јер робови нису могли да (чак ни у четвртом веку!) постану свештеници без сагласности господара. Многи су управо због тога критиковали рану Цркву, а не због проповедања једнакости, слобода и анархије.

Аутор критикује Цркву за искључивост и осуђивање, а сам се поистовећује са *најгорим* представницима црквених власти који ће изопштити грофа Толстоја као атеисту, каквим га види и сам Паковић!

Потпуно је нејасно шта је Паковић хтео рећи позивајући се на Павла и Q извор [\[11\]](#), који реконструише са невероватном лакоћом: све тврди децидирано, а ми немамо текст Q извора! Ако бих могао да реконструишем идеју коју нам сугерише аутор на основу мени непознатих текстова, она би била следећа: првобитна Црква је била анархистичка скупина и Христос пролетер ("приказан је као бескућник",

јавља се

Паковићу), а онда се са Константином Великим претворила у своју супротност – у окоштали и ригидни систем који држи само до оног спољашњег, до форме и помпе, литија и празника од којих би парадигматичан био Божић.

Пише: Александар Лазић
субота, 11 фебруар 2012 12:22

Текстописац с правом спочитава разузданост и раскош у делу црквеног клира и наводи као пример изјаву владике Артемија да је "Црква ближа Богу што је сиромашнија". На страну то што се ни сам Артемије није одрицао овоземаљских лагодности – као уосталом ни друге владике – али највећи проповедник сиромаштва Цркве, св. Фрања Асишки, био је тај који је направио први *презеле* (фигуративно представљање Божића)! Дакле, ако је Божић симбол новоцрквене властољубивости и ракоши, онда се ни Фрања не уклапа у Паковићеву (ре)конструкцију.

Ипак, и на срећу, и Паковићев чланак и овај осврт на његово *сочиненије* имају крај: З. П. завршава цитирањем рашчињеног италијанског свештеника, Франка Барбера, за кога вели да је "суспендован због хуманитарног рада с хомосексуалцима"

[\[12\]](#)

и према коме Живи Христос
није

Христос по исповедању Никеје и Халкидона. Барберо и Паковић, очито, изнад су ових
саборчића

! (

Прав за прав,

добро је што Паковић није однекуд извукао и податак да се и сам Христос – ако и није био организатор ондашње

Параде поноса

– залагао за

хуманитаран

рад с поменутом сексуалном мањином.)

Божић као 2011-ти наставак Харија Потера: Кад горе споменух Артемија, гле чуда!, у *Б*
ожићноме додатку

налази се и његов прилог! Очито је да је редакција листа

Данас

понудила епископу бившем рашко-призренском да напише новински чланак; грешна ми
душа, нисам то могао другачије схватити но као

досипање соли на отворену рану

на телу и устројству Цркве! Сам текст Артемија право је освежење, нарочито што две
странице пре њега имамо (музички) осврт с насловом "Све што желим за Божић си ти"

[\[13\]](#)

. На питање "шта вам данас значи Божић" Артемије одговара онако како је једино могуће и одговорити: "Божић је данас и за мене и за сваког православног хришћанина оно што је вековима био за сваког ко се називао тим именом", одбивши тако (помало) неумесно убацивање приче да би

данас

прослављање Христовог рођења требало да буде другачије него последњих векова. Да се

Власи

лако не досете, у "верском" делу

Додатка

налази се и прилог викарног епископа Јована (Ђулибрка)

[\[14\]](#)

, као и посланица патријарха српског Иринеја. Кад је о посланици реч, *искасапљеној*

и

препричаној

, утисак ми је био само да је послужила као предложак за коментар Мирка Ђорђевића, верника по

мери НВО

и сталног верског консултанта другосрбијанских медија, одељак

анализа СПЦ

(понекад, вероватно без његовог удела, унапређиваног у "социолога религије"

[\[15\]](#)

). У тексту "Разлике између Цркве и Државе око Косова"

[\[16\]](#)

, Ђорђевића "забрињава" то што према Косову и Метохији постоји "једна врста раскорака" између "политике државног врха, политике државе и Цркве". (Где је сад Паковић да му појасни да је

колаборација

основ хришћанског бића?!) Шта још Ђорђевића брине? "Тај раскорак или јаз између Цркве и државног врха није новина, али забрињава ме што тај јаз постаје све већи и не видим како ће то утицати, односно бојим се да ће то утицати на односе државе и Цркве у наредном периоду." М. Ђ. пише да је став Цркве да је "Косово централна тема и у саставу, наравно, Србије", а да политика државног врха "иде линијом преговора са косовским институцијама у налажењу неког решења" – хоће ли он то да

денунцира

државни врх и председника Тадића?! Ако није баш сигурно је ли

рад

да код нас откуца политички врх, Ђорђевић без имало зазора

граду и целом свету

саопштава да је Посланица "оријентисана на неки начин антиевропски", као да није свеједно је ли Црква европска или антиевропска АКО је Христова!

Чињеницу да је један од потписника Посланице епископ Никанор (као што су увек и

потписивали Посланицу сви архијереји) Ђорђевић користи као одређивање нове мете: као да хоће да каже *цабе смо склонили Артемија кад је остао Никанор*. У том смислу М. Ђ. је имао приметити да је "преосвећени Никанор" узео слободу да да интервју листу *Печат*

и тиме натерао непреосвећеног Ђорђевића да понови како "политика државног врха одудара од ових ставова". Ваљда они којима је овај коментар Посланице упућен знају шта им је сада чинити, и са еп. Никанором и са Косовом (са све Метохијом); мене што се тиче, поднећу захтев Синоду СПЦ да од сада па вјеки вјекова коментар Мирков буде *неодвојив* део посланица СПЦ.

Можда се питате – откуд сад и онај Хари Потер, узет за наслов овог одељка? Није ли доста *чудеса* без тог "полазника школе за вештице и чаробњаке"? Главни уредник листа

Данас, Зоран Пановић, тврди да и Хари Потер слави Божић! "Иако је Хогвортс школа магије, а магијска свест (и пракса) не би требало да буду у Христу, сасвим је нормално и логично кад деца из ове педагошко-научне установе одлазе кући да прославе Божић." Остало је само нејасно је ли довољно што је "дух ХП (Харија Потера) универзума хришћански етичан" или би можда дух Божића требало *харипотеризовати*

. Пановић написа још и да "имамо привилегију да живимо у времену настајања Харија Потера", ја помислих да је привилегија била живети у доба настајања хришћанства и, у то име, узех *привилегију* да даље не читам.

До краја Додатка: Крај читања Пановићевог текста није могао бити и крај бављења *До датком*

– само ће вам се разјаснити ако вам кажем да председник ЛДП-а, Чедомир Јовановић, практично својим прилогом *отвара*

специјално издање листа

Данас

. Чињеница да г. Јовановић уопште пише о Божићу упоредива је само када бисте Војислава Коштуницу натерали да напише писмени састав на тему

Зашто ЕУ нема алтернативу

. Но, да се

Чеда

није подухватио писања не бисмо сазнали да и Божић има "имиџ" а да од Цркве "у дане Божића, није претенциозно затражити трансформацију". Председник Либерално-демократске партије, наравно и очекивано, није пропустио да подсети на "већ много пута испричану причу о разлици у календарима", па нам Божић долази као "догађај који следи после великог финала, ескалације великих очекивања, новогодишњих одлука, зарицања и заклинања". "Велико финале"?! Па, зар управо Божић није посвећен Великом Почетку, дану по којем је "ресетовано" време а да би једино "велико финале" могло бити Христово васкрсење? Нова година с тим нема ништа, као што, нажалост, ни Чедомир Јовановић нема много везе с Божићем. Јер, да је другачије, не би текст завршио речима "молим да не потрошимо улудо још једну годину и да Божић 2013. године

[\[17\]](#)

дочекамо као бољи људи и боља земља.

Само такви Божићи ми значе и имају смисао

" (подвукао А. Л.). Дакле, смисао Божића није у чудесном рођењу Богочовека – него се мера Божића

у верзији Ч. Ј.

одређује према

нама

или према

стању државном

.

Верују да мисле: Смисао Божића хумориста Владимир Јокић нашао је да из себе избаци нешто што би као требало бити духовито: "И помисли: Јебига, сад шта је ту је – ваља Га љуљати". Та *хумореска у покушају* ("Младенац по Јокићу") спомиње Спаситеља, али помиње и народ најстарији, златне виљушке, све српске земље, Ангелу (Меркел?) као анђела Господњег, а Јокић је некако успео да

уклопи

и израз "куробецање". Дакле, није спорно да

свега

ту има, али је тешко ухватити нит и одговорити на питање

чему све то?

Јокић на крају прави разлику на

верујуће

и

мислеће

– ако потоњи треба нешто и да знају (а не само да мисле) користим прилику да га обавестим да јануар с прославом Христовог рођења нема никакве везе и да је увек реч о

25. децембру

(који год календар користили).

Срђан Јовановић, у уметности наречени Малдоран, под дражесним насловом "Псеудо-Божих" пише о празнику Христовог рођења као "превасходно секуларном празнику", као и да "ето, и Чеси 'славе' Божић. Практично не постоји ни један елемент побожног у томе. Хоће људи мало да празнују, па то ти је. Размени се који поклон, дође до секса врло често (...), попије се који пунч на главном тргу и то је то". Иако је Јовановићева *задња пошта* Чешка – био сам склон да му поверујем да Чеси пију пунч (можда и Малдоран сврати до главног трга и непосредно се увери у испијање пунча) али ме је живо заинтриговало откуд зна и на основу чега тврди да *врло често* дође до секса? Лични је сведок, правио је анкету/истраживање, *причо му један човек?* Наравно да се *дивљим православцима*, који настањују (пра)постојбину Малдоранову, ништа од тих *еуропских* манира није примило: "секса нема" ("ОК, тога нема ни овако у Србији", *вајка* се Срђан Јовановић), "не деле се поклони" (то је имао *заметити* два пута), "нико се не весели", "ништа се не дешава" само се "тркне до пијаци да се купи некакав *бадњак*, сасушена гранчица која држи још сасушеније лишће које ће потом само да прави ђубре по дневној соби". Чуди ме да *цивилизованог* Малдорана није до краја изнервирала чињеница да се у земљи Србији свакако не пије ни пунч (ев. *врућа ракија*) већ податак да "нема оних феноменалних *божићних епизода* која скоро свака америчка ТВ серија која држи до себе мора да направи". То што "нема-бре-ничега" наводи Малдорана на закључак да "Срби немају представу шта је то Божић", а *завршни ударац* задаје нам оценом да у "Србији људи не знају ни шта је религија". Ето, човек се учи док је жив и док Малдоран пише: мислили смо да је најмудрији Србин све рекао кроз игумана Стефана ("нема дана без очнога вида, нити праве славе без Божића"), али Срђан нам је Јовановић објаснио да је Божић онај дан кад има *божићних ТВ епизода*.

[1] Како је медијски "дочекиван" Божић ранијих година видети текст Слободана Антонића [Божић и рођење "ЕУ-православља"](#) и мој прилог [Христос, из дома Давидова](#)

[2] Нишчи – или сиромашни – духом никако не значи глупи! Сиромашни духом значи смирени, ослобођени од страсти. Као што Григорије Палама каже – да је јеванђелист хтео да каже да је тај кога чека царство небеско *глуп* – рекао би сиромашнОГ духа а не сиромашнАН духОМ (хрватски преводи наводе "сиромашан у духу"). А чудно је како свим тим паметним главама, које сиромашне духом читају као глупе, није пало на памет да нико не би за своје следбенике желео *глупаке* ; другим речима, треба бити заиста сиромашнОГ духа да се не схвати да су блажени смирени, тј. они сиромашНИ духОМ!

[3] <http://www.danas.rs/upload/documents/Dodaci/2012/BD%20web.pdf>

[4] Скраћеница од Christmas (енгл.), секуларни покушај да се из прославе Божића избрише религиозна традиција и помињање Христовог (Christ) имена ([Википедија](#)). Наш назив за Рождество већ не помиње Христа, па се одлично "уклапа" нашим антитеистима: у том кључу ваља тумачити и поздрав "Срећан Божић" (о *Божићним празницима* , у множини – не бих овом приликом) уместо "Христос се роди".

[5] *Римљанима посланица*, 13:1-2 (превод Вука Ст. Караџића).

[6] Јустин Поповић: *Истина о Српској православној цркви у комунистичкој Југославији*, [h
http://www.rastko.rs/rastko/delo/12939](http://www.rastko.rs/rastko/delo/12939)

[7] Исто.

[8] "Свети Свештеномученик Антипа, епископ Пергамски (ученик Св. Ап. Јована Богослова, пострадао крајем 1. века), одговара царевом војводи." Јустин Поповић: *Ис*

тина о Српској православној цркви у комунистичкој Југославији

,
<http://www.rastko.rs/rastko/delo/12939>

[9] Ф. М. Достојевски: *Зли дуси* (Београд : Српска књижевна задруга, 1959, стр. 305).

[10] "Јер муж је глава жени као што је и Христос глава цркви, и Он је спаситељ тијела."
Ефесцима посланица,
5:23 (превод Синода СПЦ).

[11] "Q извор, Q документ или само Q (од немачког Quelle – 'извор') је хипотетички писани извор коришћен при састављању Еванђеље по Матеју и Еванђеље по Луки. Q је заједнички материјал који се налази у Матеју и Луки, али не и у Марку. Претпоставља се да је овај древни текст био збирка logia, Исусових цитата" ([Википедија](#)).

[12] Франко Барберо (Franco Barbero, 1939), године 2003. сведен на лаички сталеж [по налогу Конгрегације за наук вере](#)

. Барберо није "суспендован" због "хуманитарног рада" већ због благосиљања истополних бракова. Сам Барберо признао је да је [венчао 43 геј пара](#)

. Видети и <http://www.nationalcatholicreporter.org/word/word0321.htm>

[13] Реч је, додуше, о песми Мараје Кери " [All I Want for Christmas is You](#) " узете за наслов текста о божићним песмама. То што је реч о цитату

ипак не оставља мање горак укус, посебно кад листате и/или гледате само наслове.

[14] И епископ Јован, као *инфициран* произвољностима целог *Додатка*, говори о "Бадњем дану [одине нулте](#)

" (подвукао А. Л.). Римљани нису знали за нулу па није било ни *Лета Господњег 0*

Г

Пише: Александар Лазић
субота, 11 фебруар 2012 12:22

: када је Дионисије Мали означио 248. годину Диоклецијанове владавине као 532. годину од рођења Христа заправо се прешло из "минус прве" у "годину прву". Због грешке при прерачунавању различитих ондашњих календара, испало је још да Христос није рођен ни "минус прве" ни "прве" године, већ

најраније

четири године

пре Христа.

Опширније о томе видети почетак мог текста

[Ваистину се роди \(?\)](#)

.

[15] Мирко Ћорђевић сам каже да је по [професији преводаца](#) .

[16] Доступно и на [сајту Пешчаника](#) .

[17] Пошто се СПЦ придржава јулијанског календара сада славимо Божић 2011. године а следеће ћемо славити Божић 2012.